MAATALOUS

Maissi on tullut jäädäkseen meidän tilallemme. **MAANVILJELIJÄ TAPIO HELIN, KUHMOINEN**

Rehumaissi kasvoi kolmimetriseksi

Tapio Helin kasvattaa rehumaissia toista vuotta. Kerralla korjattava 25 tonnin hehtaarisato parantaa lypsykarjatilan rehuomavaraisuutta.

KUHMOINEN (MT)
Hehtaarien juovikas pelto avautuu silmien edessä. Olemmeko joutuneet keskelle satumaisemaa? Miksi puut ja ihmiset ovat noin pieniä?

Maissi kasvaa rehevänä. Kolme ja puoli metriä korkea kasvusto piilottaa aikuisen miehen helposti.

”Mietin, mitä hirvet mahtavat tuumia maissista. Toistaiseksi ne ovat väistäneet”, maanviljelijä **Tapio Helin** Kuhmoisten Ruolahdelta kertoo.

Kesällä 2013 Tapio Helin kokeili maissinviljelyä ensimmäistä kertaa, saman tien 17,5 hehtaarin alalla.

”Uskalsin viimein kokeilla, koska meillä oli varastossa edellisvuotista säilörehua.”

Tänä kesänä maissia kasvaa 21 hehtaarilla.

Uudet aikaiset lajikkeet vaikuttavat lupaavilta. Kotipelloilla kasvaa aikaista ja matalaa Activate-lajiketta. Sen tähkäsato on suuri.

Vuokramailla kasvaa korkea ja myöhäisempi Pioneer, joka tuottaa enemmän varsi- ja lehtimassaa.

Runsaasti lämpöä tarvitaan

”Tässä lohkon reunoilla oli kauraa, se on puitu pois”, Helin kertoo. ”Maissin ajosilppuri vaatii suorat, hyvät linjat.”

Maissi on kylvetty loivaan etelärinteeseen toukokuun lopussa. Rivit pyritään kylvämään pohjoinen–eteläsuunnassa, jotta aurinko pääsee paistamaan keskipäivällä rivien väliin.

Hiekkainen, mutta hikevä maa on tarpeen. Maissi tarvitsee paljon vettä, ja pellon pitäisi kantaa painavat korjuukoneet lokakuussa.

Kevätkyntö sopii maissille hyvin. Maan kuohkeus on tärkeää syväjuuriselle kasville.

”Viime vuonna maissi onnistui. Ajattelin, että joka toinen vuosi sää on hankala vaativalle kasville. Siksi tänä vuonna kylvimme biohajoavan muovikalvon alle.”, Helin toteaa.

”Juhannuksena oli viisi astetta lämmintä ja kasvusto näytti surkealta. Sitten tuli puolentoista kuukauden helle. Nyt maissi näyttää tosi hyvältä.”

Riittävästi karjanlantaa

Muovi on iso kustannus, mutta se pienentää lämpöä vaativan kasvin viljelyriskejä. Syyskuussa muovi on jo melkein kokonaan hajonnut.

Karjanlanta sopii hyvin lannoitteeksi, siitä vapautuu typpeä koko maissin pitkän kasvukauden ajan.

”Maissi on tullut jäädäkseen meidän tilallemme”, Helin kertoo. ”Kyllä se tänäkin vuonna onnistuu.”

”Suomessa viljellään maissia melko vähän, varmaan alle tuhannella hehtaarilla. Muutamassa paikassa sitä on kokeiltu pitempään. Nykyisin sitä on Pohjanmaalla ja Mikkelissäkin.”

”Kokonaan korjattava maissi kulkee maatalouslomakkeissa nykyisin nimellä vihervilja. Sille pitäisi vaihtaa oikea nimike, jotta lannoitemäärät saataisiin maissin tarpeita vastaaviksi”, Helin miettii.

Myöhäinen korjuu

Tänä vuonna maissisäilörehu korjataan lokakuun alussa, Tapio Helin arvioi. Kun keskilämpötila laskee alle viiden asteen, kasvuston kuivuminen nopeutuu.

Pieni halla edistää kuivumista. Jos pakkasta tulee enemmän kuin pari astetta, kasvusto pitää korjata muutaman päivän kuluessa.

Rehumaissi korjataan ajosilppurilla, jossa on maissipää. Ruskettuneet ja kuivan näköiset varret ja maitojyväasteen ohittaneet tähkät silputaan sekaisin.

Sydän-Hämeen Rehunkorjuupalvelu Pälkäneeltä tulee tekemän rehun.

”Viime vuonna koneet tulivat puoli yhdentoista aikaan aamupäivällä. Puoli kuuden aikaan 17,5 hehtaarin sato oli siilossa”, Helin muistelee.

”On hurjan näköistä, kun maissisilppu lentää silppurin vieressä ajettavan rehuvaunun kyytiin. Rouske vaan kuuluu.”

REA PELTOLA

Pioneer-rehumaissin tähkä oli vielä syyskuun puolivälin jälkeen varhaisella maitojyväasteella. Ihantellinen korjuuaika olisi noin kolmen viikon kuluttua.

MARKKU VUORIKARI

Maissin hedekukat kurottelevat taivasta kohti, emikukista kehittyvät tähkät kasvavat alemmaksi kasvin lehtihankoihin. Kuhmoislaisen Tapio Helinin pelloilla kasvaa tänä vuonna matalampaa ja varhaisempaa Activate-lajiketta sekä kuvan korkeaa Pioneeria.

Maissirehu tarjotaan tilan lehmille appeena

Iso-Ruolahden tilalla on 120 lypsylehmää ja saman verran nuorta karjaa. Viljeltyä on parisataa hehtaaria, siitä puolet on vuokramailla.

Maissin lisäksi tilalla viljellään nurmisäilörehua ja viljaa.

Maissi korjataan säilörehuksi, kun koko massan kuiva-aine on vähintään yli 25 mutta mieluummin yli 30 prosenttia.

Rehusta ei saisi tulla ollenkaan puristenestettä. Silloin osa kasvin sokereista on ehtinyt muuttua tärkkelykseksi. Liika sokeri haittaa märehtijöiden ruuansulatusta.

Iso-Ruolahdessa maissikasvusto säilötään laakasiiloihin. Maissisäilörehun päälle levitetään muovin sijaan 30 sentin paksuinen kerros perunapulppaa suojaksi.

Kun rehua syötetään, perunapulppa sekoitetaan säilörehun joukkoon. Pulppakin on hyvää rehua lehmille.

Sopii appeeseen

”Maissi maittaa karjalle. Ei maissi mikään valkuaiskasvi ole, mutta se vähentää ostoväkirehun ja viljan tarvetta”, **Tapio Helin** kertoo.

”Logistiikkahyöty on melkoinen. Samalta alalta saa noin 2,5 kertaa enemmän satoa ja tarvitaan vain yksi korjuukerta. Peltoa ja työaikaa jää muuhun käyttöön.”

Iso-Ruolahdessa maissisäilörehu tarjotaan lehmille appeena.

Viime vuonna jokaiseen 4 000 kilon rehuerään pantiin 1 000 kiloa maissisäilörehua, 2 300 kiloa nurmisäilörehua, 400 kiloa ohra-kauraa, 300 kiloa rypsipuristetta sekä kivennäiset ja suojattua rasvaa.

”Lehmät söivät rehua hyvin. Tuotos parani jonkin verran, mistä se sitten johtuikin.”

REA PELTOLA

Amerikkalaisviljelijä investoi varastointiin

Ohiolaisviljelijä **Allen Armstrong** turhautui siihen, että sadonkorjuu seisahtui, kun viisi puolirekkaa toi yhtä aikaa viljaa 1 600 hehtaarin pelloilta.

Armstrong päättikin kolme vuotta sitten hankkia voimavirralla toimivan lastinpurkujärjestelmän sekä uuden 4 000 tonnin siilon. Lisäksi hän laajensi nykyisiä siilojaan niin, että kokonaiskapasiteetti lähes kaksinkertaistui 10 000 tonniin.

Nopeuttaakseen sadonkorjuuta Armstrong hankki lisäksi 25,4 tonnia vetävän säiliön. Se kaivettiin maahan. Rekat voivat ajaa säiliön päälle ja tyhjentää lastinsa nopeasti.

Armstrong myös korvasi tilansa 40 vuotta vanhan kuivurin tornikuivurilla, jonka kapasiteetti on 45,7 tonnia tunnissa. Siinä on viisi poistoaukkoa. Kosteudesta poistetaan viisi prosenttiyksikköä tunnissa, kun kuivattavana on 25 tonnia maissia.

Purkuaika kahteen minuuttiin

Amerikkalaisviljelijät ovat viiden viime vuoden aikana saaneet hyvän hinnan viljastaan, joten he ovat pystyneet tekemään investointeja.

USA:n maatalousministeriön mukaan amerikkalaisten viljatilojen varastointikapasiteetti kasvoi 294,6 miljoonasta 330,2 miljoonaan tonniin vuosina 2006–2013.

Seuraavasta maissisadosta odotetaan ennätyksellisen suurta. Viljelijät toivovat investointien nopeuttavan ja tehostavan varastointia.

”Tärkeää on, että rekat voivat palata pellolle nopeasti. Aiemmin ne purkivat lastinsa 20 minuutissa. Nyt ne vain avaavat luukut ja palaavat pellolle alle kahdessa minuutissa.”

Vähän koneita, paljon käyttöä

Viljelijät ovat viime vuosina hankkineet vilkkaasti uusia koneita. Samalla on kuitenkin varottu, ettei koneita kerry yli tarpeen.

Grangerissa, Iowassa sijaitsevalle Manningin 2 800 hehtaarin tilalle hankittiin kaksi John Deere -traktoria, yksi kylvökone ja yksi leikkuupuimuri.

”Jos haluaisimme lisää viljelyalaa, tarvitsisimme lisää koneita, mutta niiden hinnat ovat tällä hetkellä huipussaan”, **Bob Manning** sanoo.

Kuivuri pystyy käsittelemään sitä mukaa kaiken maissin, minkä ympäri vuorokauden ajossa oleva puimuri korjaa.

”Tärkeintä on, että sadon käsittelyyn ei muodostu pullonkauloja”, Bob sanoo. ”Järjestelmämme vaatii, että satoa pystytään siirtämään pellolta siiloon 24 tuntia vuorokaudessa.

Manningin siiloihin mahtuu 25 000 tonnia maissia. Sadon kokonaismääräksi hän arvioi 35 000 tonnia.

”Varasto on kuin toinen puimuri, koska voimme puida vuorotta. Ja pystymme aloittamaan syysmuokkauksen jo syyskuun alussa puimurin perässä ajavalla traktorilla.”

”Mieluummin pieni alimitoitus”

Myös kylvökone on ajossa 24/7-periaatteella. ”Koneet ovat kalliita ja vaativat paljon käyttötunteja”, Bob perustelee.

Aiemmin amerikkalaisviljelijät hankkivat uusia puimureita ja traktoreita joka vuosi seisokkiajan minimoimiseksi. Manningin tilalla samat koneet pidetään kuitenkin kaksi tai ehkä kolmekin vuotta, jos maissin hinta pysyy nykytasollaan.

”Pidämme toimintamme mahdollisimman kustannustehokkaana”, Bob kertoo. ”Sadonkorjuukapasiteetti on hyvä pitää minimissään ja mieluummin vaikka vähän alimitoitettuna.”

MIKE WILSON

MIKE WILAON

Ohiolainen viljelijä Allen Armstrong haluaa sadonkorjuun sujuvan nopeasti. Viljakuormat voidaan ajaa suoraan purkuaseman päälle.

Tanskan sikojen MRSA-tilanne hälyttävä

Yli puolella tanskalaisesta sikakannasta voi olla MRSA-bakteeritartunta. Meneillään oleva tutkimus antaa aiheen tähän epäilyyn, kertoo tanskalaisen maatalousjärjestö Landbrug og Fødevarer.

Asiasta uutisoi ensimmäisenä tanskalainen Tv Syd, jonka mukaan useampi kuin joka viides tanskalaisissa supermarketeissa myynnissä oleva sianlihapakkaus on saastunut multiresistentillä sikabakteerilla.

MRSA-tartuntojen määrän kasvu selittää, että se löytyy entistä useammin myös lihasta, sanoi järjestön eläinlääkäri **Jan Dahl** tanskalaiselle uutistoimisto Ritzaulle.

Tanskan elintarvikeministeri **Dan Jørgensen** on asettanut pikatyöryhmän selvittämään, mitä Tanskan sianlihan MRSA:sta tiedetään. Tarvitaanko tartuntaa vastaan toimenpiteitä?

MT

Selkeät ohjeet pitävät taudit kaukana

HÄMEENLINNA (MT)
Valtion säästötarpeet pakottavat säännösten ja normien purkuun, sanoi kansanedustaja eläinlääkäri **Markku Eestilä** (kok.) Eläintautien torjuntayhdistyksen (ETT) 20-vuotisjuhlaseminaarin avauspuheessaan torstaina.

Eestilän mukaan normien purkua tarvitaan kipeästi. Hän totesi, että ETT on onnistunut toiminnassaan hyvin ohjeistamaan tuottajia ja elintarvikealaa monimutkaisista asioista yksinkertaisella tavalla.

”ETT on yhteiskunnallisesti merkittävä ja arvostettu yhdistys, joka on edistänyt suomalaista eläinterveydenhuoltoa ja elintarvikehygieniaa.”

Eestilä toivoo, että tulevassa eläinsuojelulaissa huomioidaan byrokratian purku. ”Laki ei saa mennä liian pieniin yksityiskohtiin. Turhat kustannukset heikentävät Suomen kilpailukykyä.”

Eestilä muistutti, että eläinten hyvinvoinnin takana on hyvinvoiva ihminen. Turha byrokratia uuvuttaa tuottajia.

Eestilä kehui ETT:n työtä lääkkeiden käytön minimoimiseksi Suomessa. ”EU-maissa kuolee vuosittain 25 000 ihmistä bakteereihin, joihin antibiootit eivät pure.” Runsas lääkkeiden käyttö vahvistaa taudinaiheuttajia.

Työ ei ole valmis

ETT perustettiin vuonna 1994, kun Suomi oli liittymässä EU:hun ja eläinten ja rehujen tuonti oli lisääntymässä. Yhdistyksen toiminnalla halutaan varjella Suomen vapautta vakavista eläintaudeista.

”Meillä ei ole varaa yhteenkään vakavaan tautiepidemiaan. Tautien ennaltaehkäisyyn varat riittävät”, toiminnanjohtaja **Pirjo Kortesniemi** sanoo.

ETT:n hallituksen puheenjohtaja **Ari Mäkelä** totesi, että yhdistyksen työ ei ole vielä valmis.

”Muutosta on koko ajan. Toimintaympäristö on muuttunut paljon 1990-luvulta. Maatalous on kovassa rakennekehityksessä ja tilakoko kasvaa. Tiloilla on kansainvälisiä työntekijöitä ja eläinliikenne tilojen välillä on vilkasta.”

”Uusia tauteja on aina rajan takana”, Mäkelä muistutti riskeistä.

Mäkelä totesi, että ruokamarkkinoilla voi tulla jatkossakin samanlaisia vaikeita aikoja kuin nyt on vientipakotteiden vuoksi. Hyvä elintarviketurvallisuus kuitenkin takaa suomalaisille tuotteille kysynnän niin hyvinä kuin vaikeinakin aikoina.

TUURE KIVIRANTA

Maa- ja puutarhatalouden vuosityömäärä tuotantosuunnittain vuonna 2013

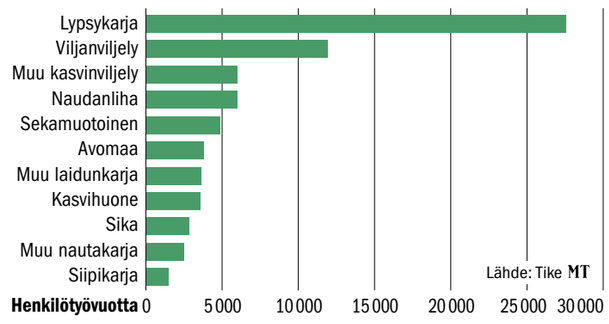

Maito maatalouden suurin työllistäjä

Lypsykarja on maatalouden ylivoimaisesti suurin työllistäjä henkilötyövuosina laskettuna. Kakkosena tulee viljantuotanto.

Tiedot käyvät ilmi maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen (Tike) torstaina julkistamasta vuoden 2013 tilastosta.

Viime vuonna maa- ja puutarhataloudessa työskenteli noin 150 000 henkilöä. Henkilötyövuosia tehtiin 73 000.

Koko työvoimasta viljelijöitä ja viljelijäperheiden jäseniä oli lähes 70 prosenttia ja he tekivät lähes 80 prosenttia työtunneista.

Ulkomaalaista työvoimaa tiloilla työskenteli 15 000 henkeä. He tekivät lähes viisi prosenttia alan työstä.

Lähes joka toisella tilan hoidosta vastuussa olevalla on maatalous- tai puutarha-alan koulutus.

SATU LEHTONEN

Broilerintuottajan blogikirjoitus palkittiin

Lapualaisen broilerintuottajan **Suvi Rantala-Sarjeantin** blogiteksti on valittu parhaaksi yksittäiseksi blogikirjoitukseksi Suomen paras yritysblogi 2014 -kilpailussa.

Rantala-Sarjeantin teksti ”Jäljitettävyys paljastaa hyvässä huomassa kasvaneen broilerin” julkaistiin Atrian blogissa kesäkuussa 2014.

”Broilerin kasvattajan henkilökohtainen ja vastavirtaan uiva kirjoitus on harvinaisen koskettava. Blogiteksti on avoin ja rohkea, ajatuksia herättävä ja ajankohtainen. Tekstistä välittyy broilerin kasvattajan ylpeys omaan tekemiseen”, tuomaristo perustelee valintaansa.

Atrian Hyvä ruoka – parempi mieli -blogi nousi myös Suomen paras yritysblogi -kilpailun pääsarjassa neljän parhaan joukkoon yhteensä 24 yritysblogin joukosta.

36-vuotias Rantala-Sarjeantti kertoo blogitekstissä olleensa aina ylpeä työstään.

”Oman nimen laittaminen tuotteisiin on kuin omalla nimellä kirjoittaisi yleisönosastolla – on pystyttävä seisomaan omien sanojensa ja tässä tapauksessa tuotteidensa takana.”

Viestintätoimisto Manifeston ja Markkinointiviestinnän toimistojen liiton järjestämä Suomen paras yritysblogi 2014 -kilpailu järjestettiin tänä vuonna ensimmäistä kertaa. Kisan voittajat julkistettiin Markkinointiviestinnän viikolla Helsingissä keskiviikkona.

SATU LEHTONEN

Voittoisa kirjoitus osoitteessa http://atriablogi.fi/jaljitettavyys-paljastaa-hyvassa-huomassa-kasvaneen-broilerin/

Rapsirouhe K-maatalouden myyntiin

K-maatalous on aloittanut rapsirouheen irtotoimitukset Kalajoen satamasta.

Rapsirouhe sopii seoskomponenttina säilörehun ja oman rehuviljan valkuaistäydennykseen.

Vaihtelevista sääoloista johtuen erityisesti rehuviljan laatuvaihtelut ovat tänä vuonna suuret, K-maatalous muistuttaa. Valkuaistäydennyksen tarpeen määrittämiseksi oman säilörehun ja rehuviljan laatu kannattaa selvittää huolella.

MT

MAATALOUDESTA LYHYESTI

USA:n siipikarja tuottajat puolustavat antibiootteja

Yhdysvaltain siipikarjatuottajien järjestö puolustaa antibiottien rutiininomaista käyttöä eläintuotannossa. Järjestön mukaan antibiootteja käytetään vastuullisesti eikä niistä aiheudu vaaraa ihmiselle.

Uutistoimisto Reuters kertoi viime viikolla, että sen tekemien selvitysten perusteella USA:n siipikarjatuotannossa käytetään antibiootteja enemmän kuin viranomaisille on kerrottu.